

A LEDNICEI KASTÉLY I.

Üdvözöljük Önöket a morvaországi Lednice kastélyában.

Köszönjük, hogy betartja ezeket a szabályokat:

- kérjük, ne érintse meg a kiállított tárgyakat
- ne távolodj el a csoportodtól
- fényképezhet (vaku, szelfibot és állvány nélkül)

Most pedig egy rövid története ennek a helynek

Ezen térség első írásos emlékei az 1222-es évekből származnak; abban az időben vízárakkal körülvett gótikus stílusban épült vár állt ezen a helyen. A Lichtenstein család csak a 13. század végén vette birtokába az Alsó-Ausztria és Morvaország közötti meglehetősen nagy kiterjedésű területet a lednicei vidékkel együtt. A kastélyt néhány alkalommal felújították. A 16. században, valószínűleg II. Hartmann von Lichtenstein semmisítette

meg az eredeti gótikus várat, és a helyébe reneszánsz stílusú kastélyt építetett. A 17. század vége felé ezen épület is lebontásra került, és helyét egy barokk stílusban épült kastély vette át, mely Johann Bernard Fischer von Erlach tervei alapján készült, s melyhez hatalmas lovarda és több hektáron elterülő park ill.kert is tartozott. A kastély mai formáját a 19.század közepén kapta II.Alois von Lichtensteinnek köszönhetően, s a Lichtenstein család nyári rezidenciájaként tartották számon. A kastélyt az 1846-1858-as években az akkor oly divatos neogótikus stílusban építették át a kor neves bécsi építészei, mint például Wingelmüller Georg vagy Heidrich Johann. A mennyezetek ill. falak gazdagon faragott faburkolattal és a termek ízlésesen berendezett bútorokkal lettek ellátva. A termek belső berendezésével Leistler Károly bécsi bútorgyártó cége lett megbízva. Az eredeti berendezés egy része a háborús események folytán károkat szenvedett, egy részét a legértékesebb festményekkel együtt pedig a kastély korábbi tulajdonosa 1943-ban Ausztriába szállította. A kastély termeinek mai külleme a néhai fényűzésnek csupán egyszerűsített képmása. A Lichtenstein család az osztrák-morva határterületet a 2.világháború végéig birtokolta. 1945-ben a kastélyt a Beneš-dekrétumok értelmében államosították. A lednicei-valticei vidék 1996-tól az UNESCO részét képezi.

1. Az előcsarnok

Az előcsarnok jellegzetes részét az öntarós lépcsőszerkezet alkotja, mely támasztékaul egyetlen tartópillér sem szolgál. Eredetileg a Lichtenstein család elődeinek képtára volt ezen a helyen, ám a család a második világháború végén ennek jelentős részét magával vitte, s így az eredetileg 11 kápmásból csupán három maradt ránk. Ezek Lichtenstein Emánuel (1700-1771), Lichtenstein Gundakar (1607-1658) és Lichtenstein Filip Erasmus (1664-1704) hercegeket ábrázolják. Közülük Gundakart tartják a mai leszármazottak ősapjának. A középen található csillár azon 18

sárgaréz csillár közé tartozik, amely a lednicei kastély termeit díszíti. Ezek többsége Hollenstein fémöntő bécsi műhelyében készült. Az előcsarnokban található hatalmas háromemeletes csillár valamennyi közül a legnagyobb. 116 karral rendelkezik, súlya 690 kg, és 15 méteres magasságban lóg.

2. A vadászterem

Ebben a teremben állították ki Liechtensteinek a vadásztrófeáikat. Itt található két kitömött tengeri sasfej; a tengeri sas egykor gyakori faj volt ezen a területen, és nemrégiben újra fészkelni kezdett Morvaországban. Vannak még kőszarvas és egyszarvú fejek is. A szarv a tengeri emlős narválé. A folyosóról tekinthető meg az ún. **Afrikai szalon (3.)**, amelyben azon emléktárgyak találhatóak, melyeket a Lichtensteinek afrikai útjaikról hoztak.

A következő helyiség a **fürdőszoba (4.)**, mely a 19. század második feléből származik, s nagyon korszerű berendezésről tanúskodik. Meleg- ill. hidegvíz -vezeték, a vízöblítéses vécé, valamint a hatalmas márvány fürdőkád, amelybe 1000 l víz is belefért, egyaránt a berendezés részét képezték.

5. Az előszoba

A terem berendezése rendkívül egyszerű. A bal oldalon látható két huszárzászló azonos, összehasonlíthatják a zászlók elülső ill.hátsó felét. Az egyik zászlón a latin *Pro Rege et Patria* (A Királyért és a Hazáért) felirat olvasható. Érdekes, hogy ezekkel a zászlókkal 1805-ben a Három császárok csatájában maga I.Jan von Lichtenstein herceg is harcolt Napóleon serege ellen. A terem sarkában a zeneművészetek múzsájának szobra. A sarokban lévő kis ajtó egy kemencét rejt, amellyel a személyzet

a szomszédos termeket fűtötte. Most már beléphetünk Franziska magánszobáiba.

6. A kék hölgyszoba

A kék hölgyszoba tipikus női szalon képét mutatja a 19. század derekán. Berendezése késő-empír stílusú. A sarokszekrényben meisseni és bécsi porcelán található. A falon Karoline von Lichtenstein portréja látható, aki a maga korában (18.század) elsősorban szépségével tűnt ki. A komód fölött II.József császár és felesége Pármai Izabella portréi figyelhetők meg. Van még egy kép egy ismeretlen nemes hölgyről a zongoránál (fent) és egy portré Frantiskáról, aki ebben a lakosztályban lakott (lent).

7. A női hálószoba

A bútorok empír stílusúak. Az íróasztal másolata Jan Danhauser híres asztalának; az eredeti Habsburg Sophie császárné számára készült. A terem festményeit II. Alois von Lichtenstein herceg készítette. A 19. században a festészet valamint a hímzés művelése a színvonalas képzés ill. nevelés egyik alappillére jelentette, így II. Alois von Lichtenstein felesége, Franciska is nagy előszeretettel hódolt e kedvteléseknek. Egy általa hímzett és az utókorra maradt párnahuzat is ennek bizonyítékául szolgál. Az éjjeliszekrényen látható kereszt gyöngyházból készült, és azon jellegzetes emléktárgyak egyike, amely Mexikóból származik. A falban elrejtett titkos ajtók abba a fürdőszobába vezetnek, amelyet Önök már a másik oldalról láthattak.

8. Kínai társalgó

Berendezésük keleti stílusú. A 19.században divatos volt gyűjteni különféle keleti tárgyakat: bútort, vázákat, csillárokat.

9. Kínai kabinet

A kínai szekrényben az eredeti tapétát látjuk. Rizspapírra kézzel festettek. Figyeljük meg a szokatlan méretarányt az emberek, madarak és virágok alakjai között.

10. A lovagterem

A falak faburkolatai gótikus stílusban díszítettek, az érdekes hálózatos boltozat stukkós kivitelezése az angol Tudor-féle gótika boltozatait utánozza, a csillárok pedig flandriai eredetűek. Lovagi páncélok is láthatunk, ami teljessé teszi a középkor hangulatát. Csak egy páncélzat eredeti a középkorból - ennek hegyes csizmája van. A többi vértzet 19. századi másolat. A két reneszánsz láda középkori ládák másolata, az aranyozott rézből készült láda és a vele szemben található spanyol eredetű láda az 1500-as évekből származik és ruhaneműk tárolására szolgált. Ebből a teremből szép kilátás nyílik a kastély parkjára, melynek történelme legalább annyira gazdag, mint a kastélyé. Először reneszánsz, majd barokk, végül pedig angol kertté alakították, bár a kastély másik oldalán francia mintára tervezett kert található. A park kiterjedése 156 hektár, a halastóé pedig 29 hektár. Szemben a minaret épületét látják, melyet az 1797-1802-es években Jan Hardtmuth tervei alapján építettek, s melynek magassága 60 méter. Az első emeleten 8 terem található. Viszont a fenti részből gyönyörű kilátás nyílik a teljes lednicei-valticei vidékre. A kilátóba összesen 302 lépcső vezet.

Most a kastélynak abba a részébe megyünk, ahol az eredeti parketták vannak. Kérjük, csak a szürke szőnyegeken járjanak.

11. Étkező

Akkor étkezett a Lichtenstein család ebben a teremben, amikor vendégeket fogadott. A kis családi étterem e terem fölött található az első

emeleten. Csupán egy kis neogótikus étkezőasztal foglal itt helyet, amelyhez vendégek érkezése esetén oldalszárnyakat csatoltak, s így az asztal az egész terem hosszúságát betöltötte. Székeket szükség esetén a kastély többi terméből hoztak ebbe a terembe, bár többnyire kinyitották a szomszédos lovagterem ajtaját is, így a vendégsereg sokszor még ott is, vagy pedig a parkban is étkezett. Az asztal fölötti kép egy 1515-ben a bécsi udvarban megtartott esküvőt ábrázol. A hosszú asztalnál Dietrichstein Zsigmond, a vőlegény ül, mellette Jagelló Ulászló cseh és magyar király és Barbara von Rothal, a menyasszony. Az esküvő részét képező játék, melyet lovagi tornának is neveztek, a baloldali képen látható. A sarokban található polcokon ónozott edények foglaltak helyet, de már 200 évvel ezelőtt ismeretes volt, hogy az ón mérgező anyag, s ezeket ezért használaton kívül helyezték, s helyettük már akkor porcelán edényekből ettek.

12. Összekötő szalonon

Az összekötő társalgóban egy carrarai márványból készült Vénusz-szobrot látunk. A művészt az ókor ihlette meg, amely a 18. század második felében az ókori városok (Herculaneum, Pompei, Stábia) felfedezése után gyakori volt.

13. A könyvtár

A kazettás mennyezetet tölgyfából faragták, de a szélei hársfából készültek. A kastély legjelentősebb, s talán legékesebb részét a könyvtár sarkában lévő faragott orsóalakú lépcső képezi, amely különlegessége, hogy egyetlen tölgyfából készült, egyes részeit különleges facsapokkal illesztették össze, egyetlen vaselem vagy csavar felhasználása nélkül. Leiszler Károly műhelyének mestermunkái közé tartozik, s 1851-ben készült el. A lépcső 32 lépcsőfoka a kastély első emeletén található képtárba vezet. A lépcső mellett látható kép Albrecht Dürer festményének

egy másolata, s Szent Hubertuszt ábrázolja, aki a vadászok védőszentje. A másik oldalon található szárnyas oltár elefántcsontból és paliszanderfából készült, s a Lichtenstein család gyakorta vitte magával különféle útjaira. A kastélyban összesen 6500 könyv található, többnyire német nyelvű könyv található, mivel a Lichtenstein család német származású család volt. Témaköreiket tekintve különféle művészeti, építészeti, úti ill. más jellegű könyvek lelhetők itt fel. Az asztalon a liechtensteini családi biblia borítója. A könyvet a második világháború végén elvitték, és csak ez a borító maradt meg a kastélyban. A kandalló ebben a szobában funkcionális, két kéménye van.

14. A türkiz terem

Mennyezete kanadai diófából készült. A tapéta nem eredeti - eredeti tapétamaradványok az ajtó feletti részen találhatóak; ebből is látni, hogy az eredetileg oly szép türkizkék szín sötétzöldre halványult. Az ülőalkalmatosságok stuart-stílusúak. A teremben három váza található, a két szélső kínai, a középső japán eredetű. A három festmény közül az első (az ablak mellett) Sidonie von Salmát ábrázolja áldott állapotban. A reneszánsz korában élt, és talán különlegessége abban rejlik, hogy 25 év alatt 24 gyermeket hozott világra. A következő kép az osztrák Erzsébet hercegnőt, II. Rudolf testvérét ábrázolja, aki a feketén kívül nem kedvelt más színt. A harmadik festmény Rafael Santi Szent családjának másolata, amely az olasz reneszánsz egyik kiváló példája (a festmény eredetije: Louvre, Párizs). A helyiség sarkaiban kör alakú rácsozat található, ezeken keresztül fűtötték a pincéből a termeket. Az egész fűtésrendszert 1844-ben tervezték.

15. A vörös terem

Ez a terem a férfiak dohányzószalonjaként működött. A gerendás mennyezet vörösfenyőből készült, s a rajta látható 12 címer a

Lichtensteinekhez közel álló baráti családok címerei. Az asztalok neogótikus stílusúak, a kandallókon barokk órák találhatóak, valamint egy 13. századbéli Minnesänger ólomszobra. Az ablak mellett két vértesz áll, mindkettő másolat a 19.századból. Az ablakok felett két sas van. Ezek a liechtensteini családi címer részei. A madárfejes sas a Sziléziai Hercegség címere, a leányfejes sas a németországi Rietberg megye címere. Ezek a sasok tapétákon, bútorokon stb. is láthatók. Az üvegezett ajtón át lehetett az üvegházba jutni, melyet Wingelmüller Georg tervei alapján építettek 1843-45-ben. Az üvegház 92 m hosszú, 13 m széles és 10 m magas. Üveglapokkal borított öntöttvas-szerkezetű épület. Kb. 250 növényfaj található benne, sőt az egyik pálma már közel 400 éves.

16. A kék terem

A kastély legnagyobb terme, mely táncteremként szolgált. Itt tartották a különféle családi ünnepeket ill. a bálakat. A homlokfalon a görög mondavilágból származó Perzeusz és Androméda története látható, mely Hermann Schlösser német festőművész munkája. Perzeusz megöli a tengeri szörnyet, mely Androméda lábainál hever. A terem oldalain Franz Werner Tamm vadászcsendéleteket ábrázoló festményei láthatók. A terem kazettás mennyezete Közép-Európa legszebbjei közé tartozik, egyedülálló, és hársfából készült. Az itt található kárpitozott bútort Rudolf Appel lednicei kárpitosmester készítette 1888-ban. A két zöld szerpentinkőből készült vázát I.Sándor orosz cár ajándékozta Jan Josef von Lichtenstein tábornoknak.

Köszönjük, hogy ellátogattak hozzánk, és reméljük, hogy elnyerte tetszésüket a lednicei kastély.